

► **Dienst**

Operationele diensten - FEDASIL
Dienst Coördinatie

► Ter attentie van de verantwoordelijke van de opvangstructuren

Regio Noord

Tel: 03 200 35 00

noord@fedasil.be

► **INSTRUCTIE 20/07/2024: Dublintraject - begeleiding van bewoners en toewijzing aan een Dublinplaats.**

**CONTEXT &
DOELSTELLINGEN**

Sinds de inwerkingtreding stelt de Dublin III verordening¹ problemen bij de Dublinoverdrachten.

Het aanklappend terugkeerbeleid van 12/05/2024² beoogt de Vreemdelingenwet en de Opvangwet te wijzigen teneinde de ondersteuning van vreemdelingen bij hun terugkeer of overdracht te bevorderen, hen de nodige verplichtingen op te leggen om de terugkeer of overdracht te verzekeren en om de verwijdering effectief te kunnen uitvoeren indien de vreemdeling niet vrijwillig gevolg heeft gegeven aan de verplichting om het grondgebied te verlaten.

In de opvangwet wordt een **definitie³ van Dublinplaats** toegevoegd en wordt de mogelijkheid bevestigd om een Dublinplaats toe te wijzen, evenals het **uitzonderingsmechanisme⁴**.

Deze instructie bevat richtlijnen voor de begeleiding die moet worden geboden aan bewoners die naar een andere lidstaat moeten reizen om hun verzoek om internationale bescherming (hierna VIB) te laten behandelen.

**Monitoring &
Stuurgroep**

Om dit proces, de toepassing en de opvolging van deze instructie zo goed mogelijk te beheren, wordt een stuurgroep opgericht die bestaat uit leden van Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: "DVZ") en Fedasil.

Wettelijke basis

Opvangwet van 12 januari 2007:

- Artikel 2, 14°
- Artikel 12§4
- Artikel 4§1, 2°
- Artikel 4§2

DOELGROEP

Deze instructie betreft **alle verzoekers om internationale bescherming die onder de Dublinverordening vallen en in het opvangnetwerk verblijven, met uitzondering van de Niet-Begeleide Minderjarigen Vreemdelingen (NBMV).**

¹ Verordening Nr. 604/2013 van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend.

² De wet van 12 mei 2024 wijzigt de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen op de aanklappende terugkeer beleid.

³ Art 2,14° et 15° opvangwet

⁴ Art 12§4 opvangwet

1. DE BEGELEIDING TIJDENS HET VERZOEK OM INTERNATIONALE BESCHERMING

Intake in de opvangstructuur

- Bij het doen van een verzoek om internationale bescherming, neemt de DVZ de vingerafdrukken van de verzoeker af om te controleren of zijn vingerafdrukken reeds in een andere lidstaat werden afgenomen of indien er reeds een verzoek om bescherming in een andere lidstaat werd ingediend ("Dublin hit").

De maatschappelijk werker informeert de bewoner tijdens de intake, over de mogelijkheid dat hij onder de Dublinverordening valt en over de impact daarvan op de procedure en de opvang (Toewijzing Dublinplaats -cf. brochure fedasil Dublinplaats).

Indien nodig kunt u de **Dublinbrochure**⁵ in verschillende talen downloaden op de website van de Dienst Vreemdelingenzaken of de bewoner hierover informeren via de site van DVZ: <https://dofi.ibz.be/nl/themes/international-protection/application-international-protection/dublin/brochures>

Tijdens het onderzoek door DVZ

- Indien bepaalde elementen DVZ ertoe aanzetten om te denken dat de asielzoeker een "Dublingeval" is, kan DVZ overgaan tot een "Dublingesprek". DVZ zal de verzoeker vervolgens oproepen om elementen te verzamelen die hun in staat stellen vooruitgang te boeken bij het vaststellen van de verantwoordelijke lidstaat.

Tijdens dit gesprek kan de verzoeker om internationale bescherming alle elementen doorgeven aan DVZ betreffende zijn situatie (problemen in een land van binnenkomst, wettelijk verblijf van familieleden in een andere lidstaat of in België enz.).

De datum van oproeping en de vermelding "Dublin" staan in principe vermeld op de bijlage 26 van de bewoner. Wanneer u deze melding ziet, dient u aan de bewoner in detail de Dublinprocedure, de inhoud van het interview en de mogelijke gevolgen uit te leggen (opsluiting in een gesloten centrum, overplaatsing naar een Dublinplaats, ...). Zoals voor elk gesprek over de procedure geldt, vermeldt u deze elementen in het sociaal dossier.

- Indien u tijdens het verblijf in de opvangstructuur en/of tijdens de gesprekken met de bewoner heeft vastgesteld dat er tijdens het verblijf **elementen van kwetsbaarheid** aanwezig zijn (bv. mensenhandel, ziekte) of **familiale banden** (verwante of familielid met statuut, een VIB op het grondgebied) die nuttig zijn om te vermelden in het kader van zijn Dublinprocedure, kunt u deze met zijn akkoord bezorgen aan de advocaat of rechtstreeks aan de Dublin cel (asylum.dublin@ibz.fgov.be) zodat zij er kennis van kunnen nemen voordat ze hun beslissing nemen.

⁵ Deze brochure is in principe al door de DVZ aan de VIB gecommuniceerd ten tijde van de registratie.

Beslissing 26 Quater

- Indien na onderzoek van het dossier blijkt dat een andere lidstaat verantwoordelijke wordt geacht voor de behandeling van het verzoek tot bescherming en de lidstaat ermee heeft ingestemd de verzoeker (opnieuw) over te nemen, **bezorgt DVZ een bijlage 26 quater** aan de verzoeker.

Deze beslissing is een weigering van verblijf met een termijn om zich naar de verantwoordelijke lidstaat te begeven.

Let op: het verstrijken van de termijn die vermeldt staat in de bijlage leidt niet tot het einde van het recht op materiële hulp. **De verzoeker behoudt het recht op materiële hulp tot zijn effectieve overdracht naar de verantwoordelijke lidstaat.**

- Vanaf de betekening van deze beslissing tot weigering van verblijf, moet **de maatschappelijk werker de bewoner aanspreken om hem de beslissing uit te leggen** en hem te informeren over de aanstaande toewijzing naar een Dublinplaats en de werking daaromtrent (cf. hieronder punt 3 + brochure Fedasil Dublinplaats). Zoals bij elk gesprek over de procedure moeten deze elementen opgenomen worden in het sociaal dossier van de bewoner.

De bewoner wordt geïnformeerd over zijn rechten om beroep aan te tekenen tegen de beslissing die DVZ heeft genomen (beroep tot opschorting en/of tot nietigverklaring voor de RVV binnen de 30 dagen vanaf de betekening van de beslissing).

Opgelet: dit beroep is niet automatisch opschortend, dit betekent dat DVZ nog steeds kan beslissen tot een gedwongen overdracht tijdens het onderzoek van het beroep, indien de verzoeker de opschorting van de 26 quater niet krijgt. Een dergelijk beroep schort ook de toewijzing naar een Dublinplaats niet op.

Indien nodig kunt u de **Dublinbrochures in verschillende talen** downloaden op de website van de Dienst Vreemdelingenzaken of de bewoner hierover informeren via de site van DVZ: <https://dofi.ibz.be/nl/themes/international-protection/application-international-protection/dublin/brochures>

2. TOEWIJZING AAN EEN DUBLINPLAATS

Toewijzingsprocedure

- Dispatching **wijst een "Dublinplaats" toe aan de bewoners die een bijlage 26 quater kregen** en de code 207 wordt bijgevolg aangepast.
Voor bewoners die in een centrum met Dublinplaatsen verblijven, zal er geen toewijzing volgen en begint het dublintraject zodra de beslissing betekend wordt.
- Vanaf de ontvangst van de toewijzing **betekent de opvangstructuur de toewijzing aan de betrokken bewoner binnen de 2 werkdagen.**

Toewijzingsprocedure

LET OP: de bewoner beschikt over **een termijn van 5 werkdagen om naar de Dublinplaats te gaan vanaf de betekening van de toewijzing.**

- Op het moment van de betekening, **informeert de opvangstructuur de bewoner** over:
 - De **termijn** om zich naar die plaats te begeven;
 - De mogelijkheid om een **uitzondering** aan te vragen (zie volgende punt);
 - De wijziging van de code 207 in een code "no show" en dus het louter **recht op medische begeleiding indien hij/zij niet naar een Dublinplaats gaat**;
 - De mogelijkheid voor Dispatching om een **geïndividualiseerde beslissing** te nemen over het herstel van het voordeel van sommige of alle materiële opvangvoorzieningen⁶ in het geval de verzoeker zich opnieuw aanmeldt om opvang te ontvangen wanneer België verantwoordelijk is geworden voor de behandeling van zijn/haar VIB;
 - De mogelijkheid om terug naar het opvangnetwerk te keren indien de **overdrachtstermijn nog geldig is, uitsluitend naar een Dublinplaats**;
 - De **verplichting om zijn verblijfsadres mee te delen aan de asielinstanties** (cf. document keuze domicilie) **binnen de 3 werkdagen na het verlaten van de huidige opvangplaats** indien hij **kiest om op een privéadres te verblijven**. Anders kan DVZ de verzoeker als ondergedoken beschouwen en bijgevolg de overdrachtstermijn verlengen tot 18 maanden;
 - De **verplichting om mee te werken aan de aanklappende ICAM-begeleiding in het kader van de overdrachtsprocedure en naar ICAM afspraken te gaan ongeacht waar hij/zij ook verblijft (opvangstructuur, Dublinplaats, privéadres)**. Verzoeker die een geldige reden heeft voor de afwezigheid moet dit schriftelijk binnen 3 werkdagen aan ICAM-coach meedelen. Anders kan DVZ de verzoeker als ondergedoken beschouwen en bijgevolg de overdrachtstermijn verlengen tot 18 maanden.

- **In afwezigheid van een toewijzing naar een "Dublinplaats"**: indien na de betekening van een bijlage 26 quater nog geen Dublinplaats is toegekend na een termijn van maximaal 5 dagen, meldt de opvangstructuur het gebrek aan een toewijzing aan de dienst Dispatching.

⁶ art. 4 §2 opvangwet

Toewijzingsprocedure

Hiervoor stuurt de opvangstructuur een e-mail naar terugkeerplaats@fedasil.be met als onderwerp van de mail: « opvangstructuur – DUBLIN- naam van de bewoner - OV-nummer ».

Herinnering: geen enkele beslissing voor het beëindigen van de materiële hulp moet betekend worden voor de Dublingevalen.

Let op: ook als de bewoner niet in een Dublinplaats verblijft, kan hij/zij worden **opgeroepen door DVZ in het kader van de begeleiding door de ICAM-coaches**. Het niet aanwezig zijn op een afspraak zonder rechtvaardiging kan leiden tot een beslissing om de materiële hulp te beperken (zie punt 4) en een verlenging van de overdrachtstermijn.

Redenen uitzondering op een toewijzing aan een Dublinplaats

Een **verzoek tot uitzondering van een toewijzing aan een Dublinplaats** kan ingediend worden voor de bewoners (en hun familieleden) via de database Match-It **om de volgende redenen:**

- een **medische tegenindicatie** ondersteund door een recent medisch attest.

Ter herinnering: de Dublinplaatsen bieden begeleiding en medische zorg aan alle bewoners. Bijgevolg wordt in het kader van een uitzonderingsaanvraag alleen rekening gehouden met een medische reden die de betrokkene belet zich daadwerkelijk naar die plaats te begeven. Het gaat er niet om de medische situatie met betrekking tot de overdracht naar de verantwoordelijke lidstaat te onderzoeken.

- een **zwangerschap/ recente bevalling** met ter ondersteuning een recent medisch attest dat de voorziene bevalling aantoonst binnen de 2 maanden of een geboorteakte die de geboorte aantoonst van minder dan 2 maand geleden ten opzichte van de datum van het verzoek tot uitzondering.

Procedure aanvraag tot uitzondering

- Indien een bewoner tot een van de uitzonderingscategorieën behoort en een toewijzing naar een Dublinplaats ontvangt, zijn de verschillende stappen te ondernemen binnen de voorziene termijn om zich naar een Dublinplaats te begeven⁷, de volgende:

- 1) De opvangstructuur moet **via Match-IT een aanvraag tot uitzondering** voor de toewijzing van een Dublinplaats **indienen**, en geeft de medische elementen door **volgens de beveiligde procedure** ⁸aan het volgende adres: dublin_med@fedasil.be of **via DAKTARI voor de federale centra**.

Het onderwerp van de mail moet zijn: **Opvangstructuur/ tegenindicatie / naam van de bewoner / OV-nummer**.

⁷ 5 werkdagen na betekening van het toewijzingsdocument (max 2 werkdagen)

⁸ Zie instructie betreffende de procedure voor beveiligde overdracht van medische informatie van 5/03/2019

**Procedure aanvraag tot
uitzondering**

LET OP: Naast de medische elementen moet het formulier van de volmacht-uitzondering Dublinplaats (zie bijlage) worden ingevuld, ondertekend en als bijlage bij de aanvraag worden gevoegd.

Met dit document **stemt de bewoner in met de mededeling** van alle nuttige informatie, met name van medische aard, voor de organisatie van zijn overdracht naar DVZ.

- 2) In het belang van de bewoner maar zonder dat dit nodig is voor het recht op materiële hulp, **dient de opvangstructuur een verzoek tot verlenging van het BGV in** bij DVZ via: sefor.return@ibz.fgov.be met de toestemming van de bewoner.

Ter herinnering, om de duur van het BGV te verlengen heeft DVZ de volgende documenten nodig:

- Verklaring van de persoon dat hij/zij de transfer aanvaardt,
 - Kopie van bijlage 10 ter (laissez-passer).
- Wat de medische documenten betreft, wijst u erop dat deze eerder aan Fedasil zijn voorgelegd met betrekking tot de Dublin-uitzondering en dat ze bijgevolg dus ook aan de Dienst Vreemdelingenzaken zijn meegedeeld.

**Beslissing van het
Agentschap**

Na analyse van het dossier beslist Fedasil:

- **Als uitzondering wordt geaccepteerd:**
- de code 207 van de **initiële opvangplaats** wordt weer hersteld.
 - de bewoner kan blijven in de opvangplaats waar deze zich bevindt.
 - DVZ wordt in kennis gesteld van de medische uitzondering. Deze uitzondering **heeft alleen betrekking op de overplaatsing naar een Dublinplaats en niet op de overdracht naar een andere lidstaat.**

LET OP: Aangezien de effectieve overdracht onder de verantwoordelijkheid van DVZ valt, kan DVZ de bewoner op elke moment uitnodigen voor de ICAM-begeleiding en besluiten tussenbeide te komen met het oog op de overdracht van de bewoner⁹. De bewoner wordt geïnformeerd dat indien men zonder geldige reden afwezig is, DVZ dit als onderduiken, kan beschouwen en bijgevolg de overdrachtstermijn kan verlengen tot 18 maanden. Anderzijds kan Fedasil beslissen om het recht op materiele hulp te beperken. De bewoner moet de opvangstructuur verlaten en geniet enkel op medische begeleiding (zie punt 4).

⁹ Onafhankelijk van het recht op materiële hulp dat tot aan de feitelijke overdracht is gewaarborgd, overeenkomstig het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 27 september 2012, Cimade en Gisti, C-179/11.

**Beslissing van het
Agentschap**

- Als de uitzondering wordt geweigerd:
 - de code 207 "Dublinplaats" wordt behouden.
 - het recht op materiële opvang wordt **uitsluitend gegarandeerd in een "Dublinplaats"**.
 - De bewoner moet zich naar de Dublinplaats begeven binnen de 3 werkdagen na de weigering tot uitzondering. Indien de bewoner dit niet doet, krijgt hij een code 207 no-show.

3. DE BEGELEIDING IN EEN DUBLINPLAATS¹⁰

Opgelet: In het geval dat de RVV besluit om de beslissing tot weigering van verblijf nietig te verklaren, blijft de bewoner materiële hulp ontvangen en stopt de Dublin begeleiding.

**Intake – 1ste
informatiegesprek**

- De maatschappelijk werker organiseert een **eerste gesprek** met de betrokken bewoner binnen de vier werkdagen na zijn aankomst om:
 - De bewoner te informeren over zijn rol, over de begeleiding in een Dublinplaats en over hetgeen verwacht wordt van hem inzake samenwerking rekening houdend met de staat van zijn procedure, meer bepaald de verplichte aanwezigheid binnen een bepaalde tijdspanne om de afspraken rond de begeleiding te organiseren.
 - Uitleg te geven over de ICAM-begeleiding en de verplichting om naar de ICAM-afspraken te gaan. De bewoner wordt geïnformeerd dat indien men zonder geldige reden afwezig is, DVZ dit als onderduiken, kan beschouwen en bijgevolg de overdrachtstermijn kan verlengen tot 18 maanden. Anderzijds kan Fedasil beslissen om het recht op materiële hulp te beperken. De bewoner moet de opvangstructuur verlaten en geniet enkel op medische begeleiding (zie punt 4).
 - Met de bewoner na te gaan of hij de Dublinverordening en zijn beslissing 26 quater goed begrijpt,
 - De verschillende opties die hem ter beschikking staan uit te leggen: overdracht naar de andere lidstaat met of zonder ondersteuning van DVZ, weigering van de overdracht, het niet-schorsend beroep alsook de vrijwillige terugkeer naar zijn land van herkomst.
- Er wordt een tweede gesprek ingepland ten laatste 1 week na het intake gesprek om de door de bewoner gekozen optie te bespreken.

2de gesprek: beslissing

- Tijdens dit tweede gesprek, overloopt de maatschappelijk werker opnieuw de verschillende opties en vraagt hij de bewoner dewelke hij verkiest.

¹⁰ Als centrum met Dublinplaatsen beschikt u over een operationele leidraad voor de begeleiding in de Dublinplaatsen uitgevoerd door de terugkeer cel met een gedetailleerde beschrijving van de gesprekken. Dit omvat onder meer checklists om u te begeleiden voor het voeren van de gesprekken.

- Indien hij ervoor gekozen heeft om zich **vrijwillig naar de lidstaat te begeven met of zonder de steun van de Dienst Vreemdelingenzaken**: De maatschappelijk werker informeert de ICAM-coach van DVZ.
Indien gewenst biedt de ICAM-coach de bewoner ondersteuning aan voor de organisatie van de transfer (met inbegrip van de verlenging van het BGV indien nodig).
- Indien hij gekozen heeft om **niet samen te werken voor een transfer naar een andere lidstaat**: wordt de bewoner op de hoogte gebracht dat zijn beslissing aan de DVZ wordt bezorgd en dat de overheid op elk moment kan overgaan tot een gedwongen transfer.

3de gesprek: Vertrek

- De maatschappelijk werker voert een laatste gesprek uit **vóór het vrijwillig vertrek van de bewoner** naar de verantwoordelijke lidstaat om hem of haar de laatste nodige informatie en documenten te bezorgen.
- Indien de bewoner niet wens mee te werken aan zijn transfer, wordt dit gesprek aangewend om nogmaals de situatie en de gevolgen uit te leggen.

Effectieve transfer door de DVZ

- Indien een interventie van de politie plaatsvindt met het oog op een gedwongen overdracht door de Dienst Vreemdelingenzaken, is de directie van het opvangcentrum aanwezig en begeleiden zij hen, overeenkomstig de afspraken en modaliteiten in de procedure in geval van verwijdering.
- In het geval dat de bewoner afwezig was tijdens de politie-interventie, zal de bewoner vervolgens worden opgeroepen door de dienst opvolging bevelen van de DVZ ikv zijn/haar Dublin overdracht.
- **Let op:** niet meewerken aan een uithaling in het teken van een gedwongen overdracht naar een andere lidstaat, kan eveneens een verlenging van de overdrachtstermijn naar 18 maanden betekenen.

4. BEPERKING VAN DE MATERIËLE HULP

Afwezig op de afspraak(en) / convocatie(s) van DVZ

- Indien de bewoner geen gevolg geeft aan de afspraken/convocaties van DVZ, signaleert de DVZ dit aan Fedasil.
- Op deze basis kan een beslissing tot beperking van de materiële hulp genomen worden door Dispatching. **Deze beslissing zal aan de opvangstructuur gecommuniceerd worden via Match-IT.**
- Deze beslissing wordt uiterlijk op de **2de werkdag** betekend aan de bewoner en de volgende zaken worden aan de bewoner uitgelegd:
 - De termijn om het opvangcentrum te verlaten;

**Afwezig op de
afspra(a)k(en) /
convocatie(s) van DVZ**

- Het recht op medische begeleiding door Fedasil;¹¹
- De mogelijkheid om zich te re-integreren in de opvang; dit slechts indien het een Dublinplaats betreft en nadat zich men heeft aangemeld bij DVZ.

In de beslissing tot beperking van de materiële hulp wordt vermeldt dat indien de bewoner zich **binnen de 10 dagen na de afgifte** van beslissing **bij de Dienst Vreemdelingenzaken** aanmeldt, de beslissing kan worden herzien, overeenkomstig artikel 4 §2¹² van de Opvangwet.

- DVZ kan een beslissing over vasthouding in een gesloten centrum nemen.

**Aanvraag tot re-
integratie van zodra
België verantwoordelijk
is.**

- Na afloop van de overdrachtstermijn (6 maanden - 18 maanden in geval van een verlenging door DVZ) kan de verzoeker naar de DVZ gaan om een interviewdatum vast te leggen. Na het interview wordt het dossier overgemaakt aan het CGVS.
- In het geval waar de verzoeker zich aanmeldt om opvang te ontvangen wanneer België verantwoordelijk is geworden voor de behandeling van zijn/haar VIB, kan de Dispatching een geïndividualiseerde beslissing nemen over het herstel van het voordeel van sommige of alle materiële opvangvoorzieningen.

INWERKINGTREDING

- ▶ Deze instructie treedt **in werking vanaf 20/07/2024** voor het volledige opvangnetwerk.
- ▶ Deze instructie **vervangt de vorige instructie Dublintraject van 24/04/2024**.
- ▶ Als u vragen heeft met betrekking tot deze instructie kunt u zich richten tot uw Regio.

Ik dank u voor uw medewerking en verzoek u om deze instructie aan uw medewerkers te communiceren.

Pieter Spinnewijn
Directeur-generaal

¹¹ Op basis van artikel 4§1 2° van de opvangwet

¹² Artikel 4§2 "In de onder paragraaf 1, 1° en 2°, bedoelde gevallen, wordt indien de asielzoeker wordt opgespoord of zich vrijwillig meldt, een op de redenen voor de verdwijning gebaseerde beslissing genomen inzake het opnieuw verstrekken van sommige of alle beperkte of ingetrokken materiële opvangvoorzieningen."